

Metten met instrumenten uit de Waterbox (foto: Deltares)

BETER BEELD VAN AMSTERDAMSE WATERKWALITEIT DOOR INBRENG VAN INWONERS

07 februari 2018

Waternet heeft door Het Schone Waterexperiment een nog beter beeld van de waterkwaliteit in Amsterdam, vooral in kleinere wateren. De metingen door burgers waren een goede aanvulling op wat het waterbedrijf zelf al aan informatie had.

Dit blijkt uit het gisteren verschenen rapport over het project, dat van juli tot begin oktober 2017 is gehouden. Waternet wilde met het experiment een beter beeld krijgen van hoe schoon het oppervlaktewater in Amsterdam is en tevens het waterbewustzijn van inwoners vergroten. Het draaide om burgerwetenschap, een vorm van wetenschap waarbij mensen op vrijwillige basis onderzoekstaken uitvoeren. De deelnemers konden met behulp van de Waterbox de kwaliteit van de wateren in hun eigen stad nagaan. De Waterbox bevatte instrumenten voor onder meer het testen van doorzicht, geur, smaak en temperatuur en het vinden van *E. coli* bacteriën.

Grootste burgerwetenschapsproject

De belangstelling van Amsterdamse burgers was groot; er zijn 650 Waterboxen uitgedeeld. Ongeveer 250 mensen hebben regelmatig metingen verricht en de resultaten op een online dataplatform ingevuld. Deze schaal maakt Het Schone Waterexperiment uniek, zegt de betrokken onderzoeker Bas van der Zaan van Deltares. “Het is het grootste burgerwetenschapsproject in de watersector. Daarvoor waren er in ons land alleen vrij kleine projecten met tientallen deelnemers.” Behalve Waternet en Deltares zijn Waterschap Amstel,

Gooi en Vecht, de kennisinstituten AMS, KWR en Wageningen Environmental Research en de kunstenaar Pavel van Houten partners in het project.

Is Van der Zaan niet teleurgesteld dat een behoorlijk deel van de mensen die een box ontvingen, geen meetgegevens heeft doorgegeven? “Dat is jammer maar we hadden het als projectteam al een beetje verwacht. Het is een behoorlijke inspanning om regelmatig te meten. Mensen die het wel deden, waren daarover erg enthousiast. In totaal hebben ze op ongeveer duizend momenten testen gedaan en tussen de vier- en vijfduizend meetresultaten ingevuld.” In het algemeen is het project volgens Van der Zaan erg goed verlopen. “Al zijn er natuurlijk verbeterpunten. Het is belangrijk dat burgers voldoende zeggenschap over hun eigen inbreng hebben en er een community wordt gecreëerd. Dat had bij dit project nog wel beter gekund.”

Bevestiging van beeld

Waternet wilde met het project een breder beeld van de waterkwaliteit krijgen. Dit is gelukt, stelt Van der Zaan. “Het waterbedrijf heeft zelf onvoldoende capaciteit voor metingen in alle kleinere wateren. De metingen van de burgers blijken een mooie aanvulling. De resultaten bevestigen in grote lijnen het beeld dat Waternet van de waterkwaliteit in Amsterdam heeft. De Gaasperplas is bijvoorbeeld als verwacht heel schoon en de wateren in het centrum minder. Een ander resultaat is een zoet-zout kaart. Vanaf de IJ komt een beetje zout de Amsterdamse wateren in. Door het experiment is nu beter bekend hoe dit zoutige water zich binnen de stad verspreidt.”

Het waterbewustzijn van de deelnemers aan Het Schone Waterexperiment is toegenomen. Zo is de kennis van de overgrote meerderheid over de waterkwaliteit in Amsterdam vergroot. Van der Zaan wijst erop dat de deelnemers hierover positiever zijn gaan denken. “Het rapportcijfer van de waterkwaliteit was vooraf een 6,7 en achteraf een 7,4. Sommigen durven nu in een water te zwemmen, waar ze dat vroeger niet deden.”

Van der Zaan hoopt dat het Amsterdamse initiatief snel navolging krijgt. “Voor gemeenten en waterbeheerders is het vergroten van de betrokkenheid van burgers erg interessant. We hebben in ons rapport het hele concept van meten van waterkwaliteit door burgers goed uitgewerkt. We merken dat hiervoor veel belangstelling bestaat, ook vanuit het buitenland.”